

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

10

Številka: 723-01/16-2/
Ljubljana, 3. maja 2016

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

P o r o č i l o

k Pobudi za sprejem zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13)

Komisija za državno ureditev (v nadaljnjem besedilu: komisija) je na 69. seji 20. aprila 2016 obravnavala Pobudo državnega svetnika Alojza Kovšce (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj) za sprejem zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13).

Komisija **podpira** pobudo državnega svetnika Alojza Kovšce.

Predlagatelj je predstavil pobudo, ki se nanaša na oceno ustavnosti in zakonitosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju ZKP). Po mnenju predlagatelja je omenjeni člen v neskladju z določbami 2., 15., 22., 35., 37. in 38. člena Ustave RS in zato vlaga predlog, da se ga razveljavi.

149.b člen ZKP določa, da če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je za odkritje kaznivega dejanja ali storilca treba pridobiti podatke o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju, lahko preiskovalni sodnik na obrazloženi predlog državnega tožilca odredi operaterju, da pristojnemu organu sporoči podatke o udeležencih, okoliščinah in dejstvih elektronskega komunikacijskega prometa. Operater mora razkriti še druge podatke in pri tem svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da so bili podatki posredovani policiji ali pristojnemu organu. Predlagatelj meni, da so z 149.b členom na nek način uvedeni preiskovalni prekriti ukrepi, na kar kaže umeščenost v ZKP in tudi to, da preiskovani ne sme vedeti, da so bili njegovi podatki posredovani naprej.

Poseg v človekovo komunikacijsko zasebnost je v ZKP poleg v 149.b členu določen tudi v 150. in 151. členu. Primerjava med temi členi in 37. členom Ustave pa pokaže, da gre v primeru 149.b člena glede pogojev in zahtev, ob katerih je dovoljeno poseči v človekovo

komunikacijsko zasebnost za bistveno bolj ohlapna in mila merila kot pri drugih dveh členih, predvsem pa so merila pod pragom, ki ga za takšen poseg zahteva 37. člen Ustave. Praktično se ne določa nobenih pogojev, pod katerimi se določbe člena lahko izvedejo. Na tej podlagi zato predlagatelj zahteva oceno ustavnosti omenjenega člena.

Predlagatelj meni, da gre pri ukrepu s pridobitvijo in obdelavo prometnih podatkov o komunikaciji za vdor v komunikacijsko zasebnost, ki je ustavno varovana kategorija in uživa enako varstvo kot vsebina komunikacije, bi tako tudi ukrep po 149.b členu ZKP moral biti urejen tako, da bi zakonska norma sledila ustavnim zahtevam, in sicer da bi vse vidike tega posega v zasebnost uredila določno in nedvoumno – ob strogem spoštovanju zahtev Ustave iz 2. odstavka 37. člena. Po veljavnem 149. b členu je poseg v komunikacijsko zasebnost dopusten za vsako uradno pregonljivo kaznivo dejanje, in to že v fazi, ko dokazi o tem, da naj bi bilo storjeno kaznivo dejanje, še ne obstajajo. Zakonodajalec je v 149.b člen zapisal, da se lahko dovoli poseg v komunikacijsko zasebnost, če obstajajo razlogi za sum na kaznivo dejanje in ne zahteva niti utemeljenega suma. Prav tako niso določena huda kazniva dejanja, ki bi sodila v kategorijo dejanj, za katere se dovoli poseg v komunikacijsko zasebnost. Predlagatelj je še opozoril, da je Ustavno sodišče razveljavilo določbe Zakona o elektronskih komunikacijah glede obvezne hrambe operativnih podatkov, ker so ugotovili, da mora biti tako hud poseg v zasebnost zamejen le za določena huda kazniva dejanja, saj je le tako ustavno dopusten in sorazmeren glede na ustavne omejitve posega v zasebnost.

* * *

Komisija je pobudo državnega svetnika podprla, saj je dobro in argumentirano pripravljena.

Komisija se je strinjala, da je treba pri posegih v informacijsko zasebnost posameznika ravnati zadržano. Pravila za poseg v komunikacijsko zasebnost morajo biti zato jasna in ne smejo puščati možnosti različnih razlag. Zato se komisija strinja, da se 149.b člen Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13) pošlje v presojo Ustavnemu sodišču.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik
Rajko Fajt, l.r.